

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla a Csetneki Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Csetneki Gábor ügyvéd) által képviselt **felperesnek** a dr. Gyuris Csaba ügyvéd által képviselt **alperes** ellen vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében a Zala Megyei Bíróság 2008. augusztus 27. napján kelt 4.G.40.177/2007/20. sorszám alatti ítéletével szemben az alperes által 21. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen az államnak az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 389.700,- (Háromszáznolcvankilencezer-hétszáz) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

2006.szeptember 18.napján a felperes - mint vállalkozó - és az alperes - mint megrendelő - között vállalkozási szerződés jött létre a ...-es autópálya ... Autópálya Mérnökség víz- és gázvezeték építési munkáinak kivitelezésére. A felperes alvállalkozója volt az alperesnek, az alperes az "A" Zrt. megrendelésére vállalta ugyanezen a szerelési helyszínen a teljes közmű (víz-, gáz-, szennyvíz- és csapadékvíz vezetékek) kiépítését. A felek szerződésükben a felperes díját 11.612.696,- forint + áfa (13.935.235,- forint) összegben határozták meg, míg a teljesítés határidejét 2006. október 31. napjában.

2006. október 31-én az alperes szervezeti képviselője a vállalkozói munkáról teljesítésigazolást állított ki azzal, hogy a felperes a teljes díját kiszámlázhatja. A felperes 2006. november 8. napján állította ki - 2006. december 8-i lejáráttal - a vállalkozói díj számláját. A díjat az alperes a felperes fizetési felszólításaira nem teljesítette, válaszirataiban az őt megillető 5 %-os visszatartási jogra, illetve a felperes késedelmes és hibás teljesítésére hivatkozott.

Keresetében a felperes a vízvezeték-szerelési munkák 6.495.235,- forint díját, valamint annak a 2006. december 9. napjától a jegybanki alapkamat másfélszerese szorzatának megfelelő mértékű késedelmi kamatát és perköltségét igényelte. Érvelése szerint az alperes által kiállított teljesítésigazolás tanúsítja, hogy teljesítése kellékhánytól mentes, ezért az alperes a Ptk.397.§.(1) bekezdés alapján köteles a vállalkozói díját megfizetni.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását indítványozta. Elsődlegesen azzal védekezett, hogy a felek között cégszerűen aláírt vállalkozási szerződés nem jött létre, és ennek a feltételnek nem felelt meg a kiállított teljesítésigazolás sem. Ugyanis mindkét okiratot az alperes szervezeti képviselője, a külföldi vállalkozás, a **"B"** megrendelő nevében írta alá. Arra is hivatkozott, hogy az alperes nem jogi személy, így nem perképes, a felperes csak a külföldi vállalkozást perelhetné. Védekezése kiterjedt arra is, hogy a felperes az általa vállalt munkát késedelmesen és hibásan teljesítette, valamint egyes munkákat az alperes végzett el a felperes helyett. A felperes szerződésszegése miatt az alperestől megrendelője 16.927.328.Ft késedelmi kötbért érvényesített, melyet - a Ptk. 310.§-ára hivatkozással - kártérítés címén kívánt beszámítani a keresetbe.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest 6.495.235.Ft vállalkozói díj, valamint annak a keresetben megjelölt késedelmi kamata, továbbá 740.000.Ft perköltség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság határozata indokolásában a külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeiről és kereskedelmi képviselőiről szóló 1997. évi CXXXII. törvény (a továbbiakban: Kft.) 2.§. b/ pontja, 3.§. (1) bekezdése, 4.§. (1) bekezdése és 10.§. (2) bekezdése alapján megállapította, hogy a külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepe szerződéskötése esetén a jogviszonyból eredő tartozás megfizetése iránt lehetséges a fióktelep önálló perlése. Ezért az eljárás során - külön végzéssel - az alperes permegszüntetés iránti kérelmét el is utasította.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott tanú- és okirati bizonyítás eredményét mérlegelve arra a következtetésre jutott, hogy az alperes nem bizonyította az ellenkérelmében felhozott felperesi késedelmes és hibás teljesítést. Az alperes megrendelője alkalmazottai tanúvallomásai alapján megállapította, hogy az alperes valóban késedelmesen teljesített megrendelője felé, de arra nem merült fel bizonyíték, hogy késedelme a felperes késedelmes teljesítésével állna okozati összefüggésben. Ugyanis az alperes - amellet, hogy a teljes közmű kivitelezési munkákat vállalta - szerződést kötött a generálkivitelezővel az útépitési munkák elvégzésére is. Így az alperes teljesítésének határidejét nemcsak a felperes alvállalkozói munkáinak elvégzése, hanem az egyéb elvállalt kötelezettségei is befolyásolták.

Az alperes által csatolt, a megrendelője által részére 2007. július 4. napján megküldött elszámolásban foglalt 16.927.328.Ft-os kötbérigényt úgy értékelte, hogy az önmagában nem igazolja az alperes kárának bekövetkezését. Részben azért, mert az alperes megrendelője felszámolójának közlése szerint kötbérlevonás nem történt, másrészt pedig a késedelmi kötbérigény a hibás teljesítésből fakadó kártérítésre alapozott beszámítási kifogást nem igazolja.

Az elsőfokú bíróság mellőzte az alperesek indítványára igazságügyi szakértő kirendelését, tekintve, hogy a szakértői bizonyításhoz szükséges adatok - így: az építési napló - nem állt rendelkezésre.

Ezért az alperest a Ptk.389.§-a, 402.§. (1) bekezdés alapján kötelezte a hátralékos díj megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést az elsőfokú bíróság ítélete megváltoztatása és a kereset elutasítása iránt. Fellebbezése indokolásában fenntartotta és kiegészítette az elsőfokú eljárásban előterjesztett ellenkérelmében foglaltakat. Változatlanul hivatkozott arra, hogy a felek között írásban vállalkozási szerződés nem jött létre, mivel a szerződés okiratában megrendelőként a magyarországi fióktelep külföldi vállalkozásának neve lett feltüntetve. Ugyanakkor a vállalkozói munka elvégzésére irányuló szóbeli szerződés tartalmát az elsőfokú bíróság nem vizsgálta. Fenntartotta azon álláspontját is, hogy a felperes a felek közötti szerződést hibásan és késedelmesen teljesítette, melyet igazol az alperes megrendelőjének kötbérigénye. Vitatta megrendelője felszámolójának nyilatkozatát, ugyanis megrendelője a kötbérigényre figyelemmel a vállalkozói díját teljes egészében nem fizette meg. Rámutatott, hogy a "A" Zrt. leveleivel igazolt, hogy a felperes milyen hiányosságokkal adta át a munkákat, az pedig az alperes késedelmes teljesítéséhez vezetett.

A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A fellebbezés nem alapos.

Az ítélőtábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az általa feltárt tényállásból helyes jogkövetkeztetést levonva kötelezte az alperest a vállalkozói díj és járulékai megfizetésére.

A keresetlevélhez csatolt vállalkozási szerződés, valamint az alperes 17. sorszám alatti perbeli nyilatkozata alapján megállapítható, hogy a vállalkozói díj alapjául szolgáló szerződés a felperes, valamint a Cg.... cégjegyzék számú "B" Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Magyarországi Fióktelepe között jött létre, azt a megrendelő nevében az alperes képviselője, "C" írta alá. A megrendelő cég nevének pontatlan megjelölése az írásbeli szerződés létrejöttét nem érintette. A megrendelői cégnév mellett annak székhelye ..., továbbá a nevében eljáró képviselő személye elégséges annak megállapításához, hogy az írásbeli szerződésben a felperestől a vállalkozói munkát a külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepe rendelte meg.

A Kfkt. 10.§.(1) bekezdése szerint a külföldi vállalkozás fióktelepe egyébiránt sem képviselheti a külföldi vállalkozást, így a magyarországi fióktelep képviselője annak nevében nem köthet szerződést. Így szükségtelen volt az elsőfokú eljárásban az esetlegesen más alakban létrejött (Ptk.216.§.(1) bekezdés) szerződés tartalmának vizsgálata.

Az ítélőtábla egyetértett az elsőfokú bíróság azon állásfoglalásával is, hogy az alperes - mint külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe - perképeséssel rendelkezik (Kfkt.3.§.(1) bekezdés, Pp.48.§.), így közvetlenül perelhető. (Fővárosi Ítélőtábla 15.Gf.40.441/2005/2.szám)

Helytállóan mellőzte az elsőfokú bíróság az alperes indítványára az igazságügyi szakértő kirendelését. Az alperes a megrendelője által vállalkozói díjából visszatartott késedelmi kötbér összegét érvényesítette a perben beszámítási kifogással (Pp.139.§.), arra hivatkozva, hogy a felperes hibás teljesítéssel részére kárt okozott. (Ptk.310.§.) Amennyiben figyelmen kívül marad, hogy a késedelem (Ptk.298.§.) a hibás teljesítéstől (Ptk.305.§.(1) bekezdés) eltérő tartalmú szerződésszegés; az alperesnek azt kellett volna bizonyítania a per során, hogy késedelmét a felperes késedelmes, illetve hibás teljesítése okozta. Az ellenkövetelés eredményes érvényesítéséhez az alperest terhelte annak tényei és bizonyítékai előadásának kötelezettsége (Pp.139.§.II. mondat). Ennek - az elsőfokú bíróság részletes felhívására (4.tjk.) - úgy tett eleget (5.szám) hogy bizonyos hiányokat közölt, valamint megrendelője hozzá címzett levelére hivatkozott; és az előadottak alátámasztására tanú- és szakértői bizonyítást indítványozott. A kihallgatott tanúk azonban (12.tjk.) sem a felperesi hibás, sem pedig a késedelmes teljesítést nem támasztották alá.

A Pp.177.§.(1) bekezdése szerint a bíróság szakértőt akkor rendel ki, ha a perben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához vagy megítéléséhez olyan különleges szakértelem szükséges, amellyel nem rendelkezik. Ebből következően a bíróság nem háríthatja át a szakértőre a per eldöntéséhez szükséges tények és körülmények felderítésének feladatát (Pp.163.§.(1) bekezdés), az a felek indítványai alapján (Pp.3.§.(3) bekezdés, 141.§.(2) bekezdés), a bíróságot terheli. (BDT. 2003/780) Ezért csak a tényállás megállapítását követően - a vitás és különleges szakértelmet igénylő kérdésekben - kerülhet sor igazságügyi szakértő kirendelésére. Amennyiben pedig a fél a bíróság felhívása ellenére nem adja elő azokat a tényeket, adatokat, amelyekből a szakértelmet igénylő vitás ténybeli kérdések meghatározhatóak lennének, szakértői bizonyításnak nincs helye. (Legfelsőbb Bíróság Pf.VII.26.115/2000/4., Gf.IV.32.535/1998/3.)

Ezekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253.§.(2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés eredményre nem vezetett, ezért az alperes a Pp.78.§. (1) bekezdése, valamint az Itv.59.§.(1) bekezdés alapján viselni köteles a személyes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket. A felperesnek a fellebbezési eljárás során megtérítést igénylő költsége nem merült fel, így arról az ítéletábra nem határozott.

Győr, 2009.évi április hó 1.napján

Dr. Szalai György sk.
tanács elnöke

a **Dr. Ferenczy Tamás sk.**
előadó bíró

Dr. Hammer Sándor sk.
bíró

A kiadmány hitelül
kiadó: